

Pozdravni govor Visokog predstavnika, Wolfgang Petritscha

Obrana nase buducnosti - mobile.culture.container

Dame i gospodo,

Cesce nego sto bih to zelio, imam neslavnu cast da budem "zabrinut", ili "uznemiren", ili moram da "osudujem", ili da "podsjecam". Danas, medjutim, imam istinsku cast da ucestvujem u ovoj svecanosti otvaranja projekta mobile.culture.container.

Prvo bih zelio da se zahvalim Freimutu Duveu na naporima koje je ulazio na pokretanju ideje o kulturi kao jednom od osnovnih elemenata demokratske misli i gradjanskog drustva.

Isto tako zelim da se obratim ljudima kojima ce ovaj projekat sluziti: novoj generaciji gradjana ovog regiona.

Alarmantan broj mlađih ljudi zeli da napusti ne samo Bosnu i Hercegovinu, nego i ostale zemlje jugoistocne Evrope. Oni zude za boljim životom u inostranstvu. Prema procjenama Razvojnog programa Ujedinjenih nacija, 62% mlađih ljudi iz Bosne i Hercegovine u dobi između 16 i 25 godina napustilo bi zemlju kad bi imalo priliku.

"Jedina buducnost na koju se može racunati je cekanje u odjeljenju za imigraciju Kanade ili Australije", kaze novinar Miljenko Jergovic, pomalo cinично. Da budem iskren, ne mogu ga kriviti sten, ne mogu ga kriviti što dodaje da "strah od buducnosti vlada kolektivnim i individualnim osjecajem post-komunističke Evrope" gdje je "Balkan njen najnesrecniji dio".

Medjutim, nas pristup realnosti ne smije biti samo pitanje opisivanja sadasnjosti. Mi smo tu, kako kaze Freimut Duve, "da branimo buducnost".

Buducnost leži u odupiranju trenutnim strahovima i njihovom odagnavanju. Ovaj otpor neće doci od onih koji se hrane strahom, onih koji se drže sopstvene nacionalne paranoje i dijele ljudi i teritorije u nastojanju da zadrže svoja mala carstva. Probijanje kruga straha ce ovisiti o intelektualcima i umjetnicima i onima koji imaju snage da gledaju mimo granica i mimo nacionalističke uskogrudnosti.

A sta može biti važnije od otvaranja vidika sljedećih generacija da gledaju na svijet drugim ocima. U tome i jeste bit projekta mobile.culture.container.

Kako će doci do procvata na Balkanu? Da li će biti tolerantnih drustava koja postuju prava gradjana? Hoće li države na Balkanu vremenom zauzeti svoja legitimna mjesta u Evropskoj Uniji radeci zajedno na promoviranju svojih zajednickih interesa? Odgovor zavisi od mlađih ljudi ove zemlje i susjednih zemalja. Oni će odluciti o tome da li će strah od buducnosti odrediti pravce kretanja ovog regiona, ili će države na Balkanu iskoristiti svoje pravo na sopstvenu buducnost u porodici evropskih država.

Kako je Miljenko Jergovic tako elokventno sumirao stvari: "Spoznaja sopstvene odgovornosti, kao i spoznaja kolektivne odgovornosti za ono što se desilo nakon raspada Jugoslavije, predstavlja upravo spoznaju buducnosti i nevjerojatno teske staze kojom se mora poci da bi se zaradilo ovo pravo na buducnost".

Zelim vam svaki uspjeh u ovim izvanrednim naporima.